

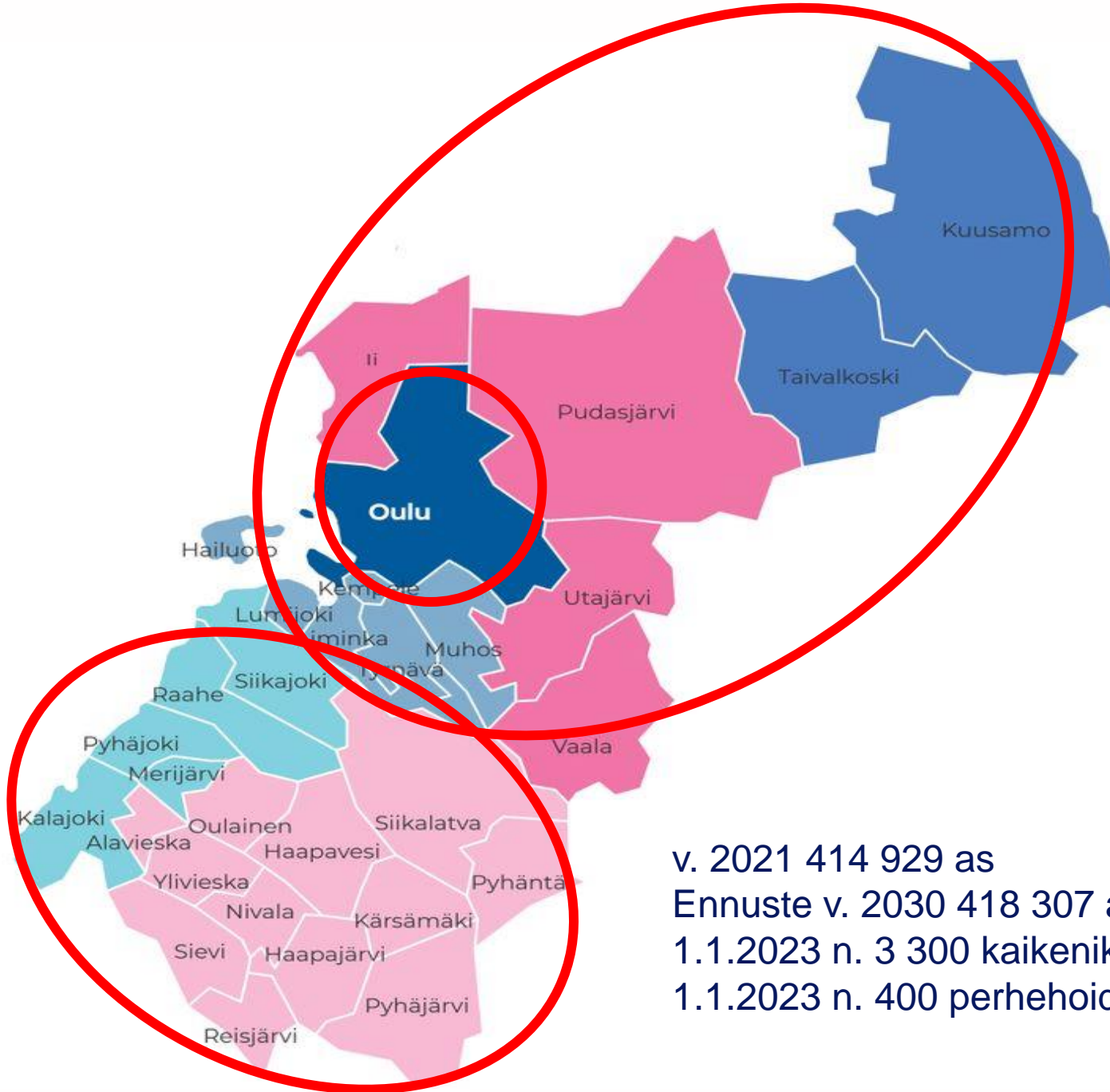

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Omaishoitokeskus

Omaishoitajan vapaat

v. 2021 414 929 as

Ennuste v. 2030 418 307 as, joista 46% yli 75v

1.1.2023 n. 3 300 kaikenikäistä omaishoitosopimusta

1.1.2023 n. 400 perhehoidon sopimusta

OMAISHOITOKESKUKSEN TYÖN SISÄLLÖT

Palveluohjaaja vastaanottaa tiedon myönnetystä omaishoidontuesta sekä vapaista.

Keskuksen työntekijä kontakti omaishoitajaa myöhemmin, jos vapaan järjestämisestä ei tietoa omaishoitajuuden alussa.

Antavat lakisääteisen ohjauksen ja neuvonnan asiakkaille.

Keskus antaa neuvontaa myös hyvinvointialueen työntekijöille sekä voi toimia työparina.

Järjestää koulutuksia yhteistyökumppaneiden kanssa. Omaishoitajien valmennukset (mm. Ovet valmennus) ohjaaminen. Järjestää mentorointia?

Vapaan palvelusetelin tekeminen Psoppiin ja käytön opastus asiakkaalle.

Säännöllinen omaishoitajan kontaktointia ja tarvittaessa intensiivinen tuki/emotionaalinen ja ohjausta vertaistukitoimintaan.

Hyvinvointi- ja terveystarkastukseen ohjaaminen.

Kehittää omaishoidontuen palvelukokonaisuutta sekä keskuksen toimintaa ja sisältöä.

Palveluohjaaja pääsee asiakastietojärjestelmiin ja myös kirjaa sinne.

Säännölliset tapaamiset omaishoidon tuesta vastaavien työntekijöiden ja esihenkilöiden kanssa.

Ohjaus Kela: omaishoitajien kuntoutuskurssit, tuetut lomautukset SPR toiminta.

Omaishoidon näkyvämmäksi tekeminen, omaishoidon roolin vahvistaminen koko hva alueella. Yhteistyö omaishoitajajärjestöjen kanssa sekä muiden järjestöjen kanssa ja srk kanssa.

Omaishoidon tuen keskus ohjaa asiakkaita myös kolmannen sektorin palvelujen piiriin / Vapaaehtoistoiminnan ja kolmannen sektorin nivominen aiempaa enemmän yhteen palvelutuotannon tueksi.

Asiakaspalaute kerääminen ja tilastointi.

Kotas/tike tuki omaishoitajaperheille

Myöntää tarvittaessa kotihoidon ja tukipalvelut

Ohjaajien vastualueet: Lapsiperheet ja työikäiset Ikäihmiset

Palvelusihteerit; Oima: Omaishoitajan palkkojen maksu, vapaisiin liittyvät maksutukset. Vapaiden pitämisen seuranta toteutuu Oiman kautta. Monetra.

Työnohjausta, prosessi vielä auki

Omaishoitajalle järjestettävä vapaa

- Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti.
- Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti, jos hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.
- Sidonnaisuus katsotaan ympärivuorokautiseksi siitä huolimatta, että hoidettava viettää säännöllisesti vähäisen osan vuorokaudesta käyttäen kotinsa ulkopuolella järjestettyjä sosiaali- tai terveystalouksia taikka saaden kuntoutusta tai opetusta.
- Harkinnanvaraista vapaata voidaan myöntää enintään 4 vuorokautta kuukaudessa. Päätöksenteko perustuu yksilökohtaiseen harkintaan ja merkitään omaishoidon tuen suunnitelmaan.
- Yksilökohtaista harkintaa käytettäessä tavoitteena on pyrkiä ennaltaehkäisemään raskaampia palveluita tai tukemaan kotona asumista ja omaishoitajan jaksamista. Omaishoitaja voi kuitenkin saada korkeintaan yhteensä 7 vuorokautta vapaapäiviä kuukaudessa, joista lakisääteisiä on 2–3/kk ja harkinnanvaraisia korkeintaan 4–5/kk. Jos vapaapäivien tarve on suurempi, ei hoidettavalla ole oikeutta omaishoidon tukeen ja palvelut järjestetään muulla tavoin.
- Poikkeuksena tähän on hoidettavalle myönnetty lyhytaikainen huolenpito tai perhehoito 14 vuorokautta kuukaudessa, jolloin omaishoitajan vapaapäivät katsotaan sisältyvän lyhytaikaisen huolenpidon/perhehoidon jaksoon. Vapaasta ja sen järjestämisestä sovitaan omaishoidon tukea koskevassa omaishoidon tuen suunnitelmassa.
- Lakisääteisiä vapaapäiviä voidaan kerryttää korkeintaan puolelta vuodelta. Etukäteen vapaapäiviä ei voi käyttää. Jos hoidettavalla on myös harkinnanvaraisia vapaita, lakisääteiset ja harkinnanvaraiset vapaat on pidettävä kalenterikuukauden aikana. Harkinnanvaraista vapaata ei voi kerryttää vaan se pidetään kalenterikuukausittain.
- Kaikki vapaat on pidettävä kalenterivuotta seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

- Vapaa pyritään järjestämään suunnitelmallisesti ja säännöllisesti ottaen huomioon erityisesti omaishoitajan yksilölliset toivomukset.
- Vapaan aikainen hoito pyritään lähtökohtaisesti järjestämään avohuollon palveluna.
- Laitosmuotoista sijaishoitoa käytetään vain, kuin vapaan järjestäminen ei hoidettavan tarpeiden takia ole muutoin käytännössä mahdollista.
- Hoito omaishoitajan vapaan ajaksi voidaan järjestää joko hyvinvointialueen omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä.
- Hoidon tulisi ajallisesti vastata omaishoitajan antamaa hoitoa. Jos omaishoitajat ovat sidottuja hoitotyöhön ympärivuorokautisesti, tulisi myös heidän vapaansa ajaksi mahdollistaa omaishoidettavan ympärivuorokautinen hoito.
- Järjestetty hoito maksaa hoidettavalle sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun laissa (734/1992) määritellyn asiakasmaksun (vuonna 2022 11,60 €/vuorokausi, enintään 36 vuorokautta/vuosi).
- Harkinnanvaraisen vapaan osalta peritään voimassa olevat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen päätöksen mukaiset asiakasmaksut

Sijaisen palkkausavustus	Palveluseteli	Perhehoito asiakkaan kodissa	Ympäri vuorokautinen hoito palvelukodissa	Ympäri vuorokautinen hoito laitoshoidossa	Ympäri vuorokautinen perhehoito
Taloudellinen tuki hoitajan sijaisen palkkauskustannuksiin	Omaishoidon tuen vapaana	Lyhytaikainen perhehoito kotiin annettavana perhehoitona asiakkaan kotona (Ohjeistus perhehoidon toimintaohjeen mukaan, Tulevaisuuslautakunta 21.12.2022)	Hoidon järjestäminen hyvinvointialueen omassa asumispalveluyksikössä tai lyhytaikaisen huolenpidon yksikössä (ympäri vuorokautinen)	Lyhytaikaisena laitoshoitona hyvinvointialueen omassa laitoksissa tai ostopalvelulaitoksissa	Lyhytaikainen perhehoito (ympäri vuorokautinen) perhekodissa
Hoitoryhmä1 120 €/ vrk 4-6h 40€ 6-12h 60€ 12-24h 120€	Arvoa ei ole vielä hyväksytty	Osavuorokautinen perhehoito perhekodissa tai kotiin annettavana perhehoitona asiakkaan kotona: kaksi osavuorokautista perhehoitoa vastaa yhtä lakisääteistä vapaapäivää, jolloin osavuorokautisen perhehoidon kesto aikavälillä klo 8-20 on korkeintaan 10 tuntia ja aikavälillä klo 20-8 korkeintaan 12 tuntia.	Ympäri vuorokautinen palveluasuminen Arviointi- ja kuntoutusyksiköt		Osavuorokautinen perhehoito perhekodissa tai kotiin annettavana perhehoitona asiakkaan kotona: kaksi osavuorokautista perhehoitoa vastaa yhtä lakisääteistä vapaapäivää, jolloin osavuorokautisen perhehoidon kesto aikavälillä klo 8-20 on korkeintaan 10 tuntia ja aikavälillä klo 20-8 korkeintaan 12 tuntia.
Hoitoryhmä 2-3 150 €/vrk 4-6h 50€ 6-12h 75€ 12-24h 150€		Perhehoitokoulutus tulee olla käytynä			Perhehoitokoulutus tulee olla käytynä
Sijaishoitaja voi olla kuka tahansa tehtävään soveltuva henkilö, myös läheiset voivat toimia sijaisena. Lapsen kanssa samassa taloudessa asuvat huoltajat eivät voi toimia toistensa sijaisena	Kotiin annettavaa palvelua tai päivätoimintaa/ tuntitoimintaa kodin ulkopuolella. Omaishoidon tuen vapaan palvelusetelillä on oma sääntökirjansa				

OIMA

- Omaishoidontuen - ,sijaisen palkkausavustuksen – ja perhehoidon - maksatusjärjestelmä
- Järjestelmän kautta voidaan:
 - kirjata sopimukset järjestelmään
 - seurata omh-tuen palkkioiden maksua, myös hoitaja itsekin
 - seurata lomiensa pitämistä, myös hoitaja itsekin
 - kirjata poissaoloja, myös hoitaja itsekin
 - kirjata tunti-ilmoituksia, myös hoitaja itsekin
 - saada raportteja toiminnasta
- Seurantaa tekevät omaishoitokeskuksen työntekijät

-
- Oulussa aiemmin on seurattu tilastoja myönnettyistä vapaista ja niiden käyttöasteesta.
 - Sen lisäksi viime kesänä 2022 saatiin ylimääräistä resurssia yhden palveluohjaajan palkkaamiseen, joka systemaattisesti teki päivityksiä niiden omaishoitoperheiden luo, joita ei oltu kontaktoitu pidempään aikaan.
 - Omaishoitoon ja perhehoitoon liittyen saadaan v. 2023 projektityöntekijä, joka valmistelee mm. hva tasoisen omaishoidon valmennuksen - ja perhehoitokoulutuksen mallin